

Verksamhetsplan 2019 - 2021

Kultur och ideell sektor

Innehåll

1	Inledning.....	3
1.1	Nationella Kulturpolitiska mål	3
1.2	Region Västmanlands vision, värdegrund och Regionplan	3
1.3	Regionalt utvecklingsprogram	4
1.4	Regional kulturplan.....	4
2	Kultur och ideell sektor	5
3	Bidrag och stipendier	6
3.1	Föreningsbidrag.....	6
3.2	Västmanlands idrottsförbund	6
3.3	Arkiv Västmanland	7
3.4	Västmanlands läns hemslojdsförbund.....	7
3.5	Kulturstipendium och Hedersgåva.....	8
4	Regional Folkbildningsverksamhet.....	8
5	Kommunalförbund Musik och Teater	9
5.1	Västmanlandsmusiken.....	9
5.2	Västmanlands Teater	10
6	Västmanlands läns museum	11
6.1	Västmanlands läns museums prioriterade mål för verksamheten	12
7	Kulturutveckling.....	14
7.1	Arrangörer och föreningsliv	14
7.2	Barn- och Ungkultur	15
7.3	Regional Biblioteksverksamhet	15
7.4	Litteratur och läsfrämjande.....	16
7.5	Filmkulturell verksamhet.....	16
7.6	Bild och form	16
8	Gemensamma funktioner	17
9	Västmanlands Taltidning	18
10	Konsten i Vården.....	18
11	Kultur och Hälsa	19
11.1	Clownetterna.....	19
12	Ekonomiska förutsättningar	20

1 Inledning

Region Västmanland arbetar för att det ska finnas ett rikt och tillgängligt kulturutbud och föreningsliv i hela länet. Ett rikt utbud av aktiviteter gör vårt län attraktivt att leva och arbeta i. Kultur är även en del av folkhälsan och utgör därför en viktig del av den hälsofrämjande regionen.

Kultursamverkansmodellen är en nationell reform som ger regionerna ett större inflytande över den statligt finansierade regionala kulturen. Modellen bygger på dialog och samspel mellan den nationella, regionala och lokala nivån. En förutsättning för modellen är att regionerna tar fram regionala kulturplaner.

Kulturplanen är Region Västmanlands program för hur regionen tillsammans med olika samarbetspartners ska utveckla kulturområdet 2019 – 2022. Den pekar ut övergripande strategier och utvecklingsområden och är även underlag för Region Västmanlands ansökan om statsbidrag för regional kulturverksamhet.

Andra delar av kulturverksamheten handlar om utvecklingsarbete och fördelning av stöd till regionala föreningar, kulturaktörer och kulturprojekt.

Region Västmanland utgår från både nationella och regionala kulturpolitiska mål:

1.1 Nationella Kulturpolitiska mål

De nationella kulturpolitiska målen är vägledande för den regionala kulturpolitiken:

Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling.

För att uppnå målen ska kulturpolitiken:

- Främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor.
- Främja kvalitet och konstnärlig förnyelse.
- Främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas.
- Främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan.
- Särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

Lagar som innehåller bestämmelser inom kulturområdet är: Bibliotekslagen, Museilagen, Kulturmiljölagen och Arkivlagen.

1.2 Region Västmanlands vision, värdegrund och Regionplan Vision, Livskraft för framtiden

Vi växer hållbart och sätter hälsan främst. Vi skapar möjligheter och modiga lösningar. Vi ger förutsättningar för utveckling i en levande demokrati. Tillsammans

bryter vi ny mark och förflyttar gränser. I det vardagliga och i det övergripande. I det som är nära och det som är långsiktigt. Vi är mitt i livet och samhället, och gör skillnad varje dag. Vi är livskraft för framtiden. Vi är Västmanland.

Värdegrund

Region Västmanland ska alltid utgå från att alla människor är lika värda och ska bemötas med respekt. Alla människor ska ges förutsättningar för god livskvalitet. En viktig faktor för livskvalitet är samverkan mellan alla involverade parter. Regionen ska hushålla med de gemensamma resurserna och fördela dessa efter behov.

Regionplan 2018 – 2020

Regionplanen är uppdelad på fem målområden:

- Nöjda invånare i en attraktiv region.
- En god jämlik hälsa.
- En effektiv verksamhet av god kvalitet.
- Stolta och engagerade medarbetare och uppdragstagare.
- En stark och uthållig ekonomi.

I regionplanen står det att:

Kulturen är en bärande pelare i Västmanland och Region Västmanland ska skapa förutsättningar för att invånarna i hela länet ska ges tillgång till ett rikt och varierat kulturutbud. Kulturlivet är en viktig del av folkhälsoarbetet och samverkan sker med idrottsrörelsen i Västmanland.

1.3 Regionalt utvecklingsprogram

Programmet är för Västmanlands aktörer en gemensam utgångspunkt i arbetet för att skapa hållbar tillväxt och visar vägen med sina sex insatsområden: God Livsmiljö, Rätt kompetens, Dynamiskt näringsliv, Effektiva kommunikationer, Hållbar energianvändning och klimatanpassning samt Stark regional attraktivitet.

1.4 Regional kulturplan

Kulturplanen är Region Västmanlands program för hur regionen tillsammans med olika samarbetspartners ska utveckla kulturområdet 2019 – 2022. Den pekar ut övergripande strategier och utvecklingsområden och är även underlag för Region Västmanlands ansökan om statsbidrag för regional kulturverksamhet.

Ett vitalt kulturliv kräver samverkan. Därför är samverkan och samhandling grunden för Västmanlands kulturplan. Planen har kommit till genom ett brett samarbete där regionen tillsammans med länets kommuner, kulturverksamheter, civila samhället, professionella kulturskapare och övriga delar av kulturlivet deltagit.

Genom de regionala kulturinstitutionerna Västmanlands läns museum, Västmanlandsmusiken, Västmanlands Teater, Arkiv Västmanland samt Västmanlands läns hemslöjdsförbund medverkar Region Västmanland till att ge invånarna tillgång till kulturupplevelser av hög kvalitet. Länets regionala

kulturutvecklare och konsulenter har en viktig roll i genomförandet av länets kulturplan.

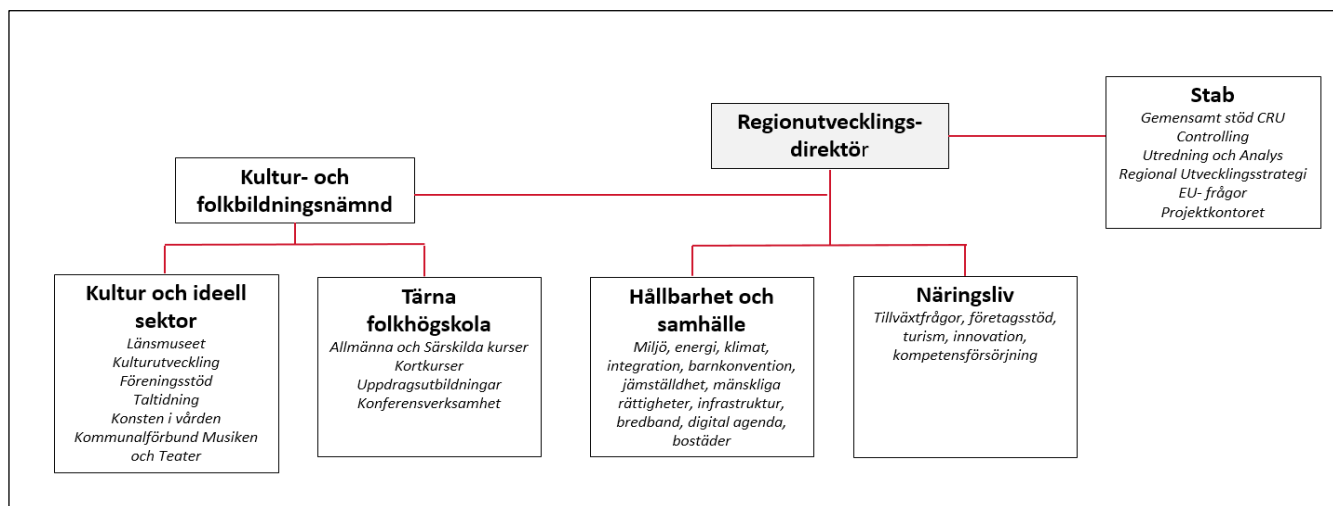
2 Kultur och ideell sektor

Kultur och ideell sektor är en verksamhet inom Centrum för regional utveckling och i verksamheten finns tre enheter Västmanlands läns museum, Kulturutveckling samt Gemensamma funktioner. I verksamheten ingår även Konsten i vården, Taltidningen samt bidrag till föreningar och organisationer.

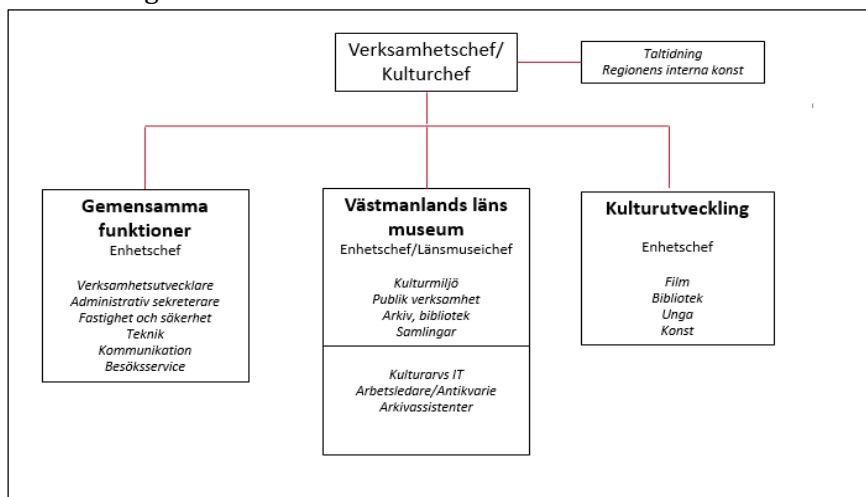
Kultur och ideell sektor stödjer politiken i samverkansgruppen Kultur och Idrott och ansvarar för en rad olika nätverk inom kulturområdet där kommuner, institutioner och andra aktörer ingår.

Till denna verksamhetsplan finns en handlingsplan där de olika målen delas upp i delmål och aktiviteter.

Organisation för Centrum för regional utveckling:

Organisation för Kultur och ideell sektor

3 Bidrag och stipendier

3.1 Föreningsbidrag

Region Västmanland fördelar årligen stöd till regionala organisationer som har medlemmar och verksamhet i Västmanlands län: funktionsrättsorganisationer, ungdomsorganisationer, pensionärsorganisationer, idrottsrörelsen, kulturföreningar och övriga ideella föreningar. Det finns regelverk för de olika bidragsformerna.

Alla organisationer som får bidrag från regionen ska:

- vila på en demokratisk grund och ge goda förutsättningar för insyn och inflytande.
- verka för jämlikhet och jämställdhet samt stimulera mångfald
- främja möjligheterna för alla medborgare att delta i samhällslivet oavsett kulturell, religiös och social identitet, ålder eller sexuell läggning.
- främja möjligheterna för alla att delta oavsett fysiska, sociala eller psykiska funktionshinder.
- verka för en spridning i länet genom länsuppdraget, d.v.s. att ha medlemmar och bedriva verksamhet i alla länets kommuner
- verka för att arbeta för att implementera miljömål och hållbar utveckling i sin verksamhet.

Regionen fördelar även stöd till det fria kulturlivet via Kulturprojekt för att stödja nytänkande inom kulturområdet.

Under 2018 utarbetades ett nytt digitalt bidragsansökningssystem som kommer att underlätta hanteringen framåt.

Regionen har fleråriga överenskommelser med Västmanlands idrottsförbund, Arkiv Västmanland, Västmanlands läns hemslöjdsförbund samt Funktionsrättsorganisationer i samverkan.

3.2 Västmanlands idrottsförbund

Region Västmanland har en överenskommelse med Västmanlands idrottsförbund under perioden 2019 – 2022.

Överenskommelsen syftar till att ange inriktningen på Västmanlands idrottsförbunds centrala verksamhet, Specialidrottsförbundens verksamhet och bidrag till Västmanlands parasportsförbund.

Västmanlands idrottsförbund och Specialdistriktsförbunden ska genom länets idrottsrörelse erbjuda länsinvånarna en stimulerande, hälsosam och utvecklande verksamhet i en gemenskap som är öppen för alla. Verksamheten är inriktad på följande målområden: att ge ungdomar grundläggande värderingar och fostran, kunskap om demokrati, jämställdhet, inkludering samt hälsofrämjande levnadsvanor. Allt i linje med idrottens strategiarbete "Strategi 2025" och Idrottens värdegrund "Idrotten vill".

Västmanlands läns idrottsförbund erhåller ett utvecklingsbidrag för utvecklingsinsatser inom följande områden:

- Barn- och ungdomsidrott
- Idrott hela livet + 65 år
- Folkhälsa
- Mångfald som här avser klass, kön, etnicitet, geografi, ålder, sexuell läggning samt funktionsnedsättning.
- Kultur hjärta Idrott

3.3 Arkiv Västmanland

Region Västmanland har en överenskommelse med Arkiv Västmanland under perioden 2019 – 2022.

Arkiv Västmanland har i uppdrag att arbeta med att bevara, vårda och tillgängliggöra arkiv från den enskilda sektorn, bl. a källorna till företagens och föreningarnas historia. Arkiv Västmanland ska inspirera människor från alla samhälls- och intressegrupper att skapa, bevara och använda arkiv. Arkiv Västmanland ska verka för att arkivdepåernas innehåll speglar allas historia.

- Vidareutveckla verksamheten Arkivcentrum Arboga tillsammans med ArkivCentrum Örebro län.
- Genom nationell samverkan skall lämpliga metoder för digital arkivering av den enskilda sektorns arkiv prövas.
- Fortsätta utveckla arkivpedagogiska arbetssätt i samverkan med andra organisationer för att nå ut till nya grupper, samt skapa metoder att nå ut med demokratifrämjande insatser till barn och unga.
- Skapa ekonomiska förutsättningar för att möta den ökade efterfrågan på Arkiv Västmanlands kvalificerade arkivtjänster och det ökade behovet av finansiering av ägarlösa arkiv.

3.4 Västmanlands läns hemslöjdsförbund

Region Västmanland har en överenskommelse med Västmanlands läns hemslöjdsförbund under perioden 2019 – 2022.

Västmanlands läns hemslöjdsförbund är huvudman för konsulentverksamheten, omfattande en heltidstjänst, som spänner över områdena näring, kulturarv och kunskapsförmedling. Läns hemslöjds konsulenten har i uppdrag att främja slöjd och samverkar bland annat med lokalföreningar samt kulturutvecklare i länet för att nå ut med ett varierat kulturutbud.

Hemslöjdsförbundet har i uppdrag att arbeta med hemslöjdsfrämjande- och hemslöjds konsulentverksamhet i Västmanlands län inom slöjden. Arbetet ska bedrivas ur ett närings-, kulturarvs- och kunskapsförmedlande perspektiv och sker i

ett nära samarbete med de anslutna lokala slöjdföreningarna. Hemslöjdsförbundet arbetar för att:

- representera, förvalta, driva och utveckla slöjdområdet i samverkan med bl a föreningslivet/civilsamhället, slöjdare, representanter inom kultursamverkansmodellen och kulturutvecklare.
- erbjuda barn, ungdomar, vuxna och äldre möjlighet att slöjda i olika tekniker och material för att skapa intresse för slöjd som bl a kulturform och näring.
- synliggöra den slöjd som utövas i Västmanland och slöjdtraditionen i Västmanlands län.
- göra insatser (synliggöra, förmedla kontakter, arrangera aktiviteter och erbjuda mötesplatser) för att ge slöjdare/hantverkare inom kulturella och kreativa näringar verktyg för att driva verksamhet.
- lyfta fram hemslöjd som ett hållbart miljövänligt alternativ och som en drivkraft för en hållbar samhällsutveckling - socialt, ekonomiskt och ekologiskt.
-

3.5 Kulturstipendium och Hedersgåva

Regionens kulturstipendier och hedersgåva delas ut varje år och är till för att ge stöd och uppmuntran till personer, grupper eller organisationer som gör bra insatser för kulturen i Västmanland. Det kan vara områden som litteratur, musik, bildkonst, teater, dans, folkbildning, fotografi, film och konsthantverk. Den som har gjort en betydande kulturell gärning kan få stipendium eller hedersgåva

4 Regional Folkbildningsverksamhet

Regionen Västmanland har en flerårig överenskommelse med Västmanlands länsbildningsförbund som är ett regionalt samarbetsorgan för folkbildningen i Västmanland. Medlemmar är tio studieförbund, SISU Idrottsutbildarna och fyra folkhögskolor.

De centrala arbetsuppgifterna är samråd och samverkan samt information och opinionsbildning. Förbundet har i uppdrag att:

- att följa aktuell Regional Kulturplan
- att finnas som en resurs för det civila samhället i folkbildningsfrågor
- att fördela och sammanställa regionanslaget utifrån politiskt beslutad fördelningsmodell samt att kvartalsvis utbetala anslaget till studiedistriktet
- att årligen sammanställa studiedistriktets genomförda verksamhet
- att göra en stickprovsmässig fördjupad granskning av studiedistriktets verksamhet
- att med olika metoder ge en helhetsbild av folkbildningen i länet
- att genomföra en analys med rekommendationer om eventuella åtgärder
- att vara sammankallande inför träffar mellan förbundet och regionen

Förbundet fördelar det regionala ekonomiska bidraget till studieförbundens regionala verksamhet. Fördelning sker utifrån en politiskt beslutad fördelningsmodell och givna budgetramar.

Förbundet fördelar och sammanställer regionsanslaget utifrån politiskt beslutad fördelningsmodell.

Läs mer: <http://www.vlbf.se/>

5 Kommunalförbund Musik och Teater

Genom de två kommunalförbunden Västmanlandsmusiken och Västmanlands Teater tar Region Västmanland och Västerås stad ett gemensamt ansvar för regional musik- och teaterverksamhet.

5.1 Västmanlandsmusiken

Västmanlandsmusiken är ett kommunalförbund med Västerås stad (90 %) och Region Västmanland (10 %) som medlemmar.

Enligt förbundsordningen har Västmanlandsmusiken till uppgift att arrangera, producera och stödja musik- och dansverksamhet i Västmanlands län.

Västmanlandsmusiken ska särskilt verka för följande

- Främja mångfald, konstnärlig förnyelse och kvalitet inom musikens och dansens område.
- Beakta barns och ungdomars intressen.
- Samverkan med och stöd till länets amatörmusik.
- Samverkan med och stöd till länets arrangörsorganisationer.
- Samverkan med andra aktörer inom kulturlivet såsom kulturinstitutioner, bildningsförbund, föreningar, kulturarbetare lokalt, regionalt och nationellt.

Västmanlandsmusikens verksamhet och långsiktiga utvecklingsarbete utgår från fem fokusområden;

- 1 Konstnärlig utveckling – Kvalitet som berör
- 2 Konserthuset och andra spelplatser – Levande och tillgängliga spelplatser
- 3 Medarbetare – Kreativa och motiverade medarbetare
- 4 Kommunikation – Lockande och slagkraftig
- 5 Ekonomi och stödprocesser – Mer musik och dans för pengarna

Utvecklingsområden

- Fortsatt verksamhetsutveckling utifrån ett helhetsperspektiv där all egenprogramverksamhet är samlad i en konstnärlig avdelning.
- Öka antalet produktioner med egen konstnärlig personal inom barn och unga, äldreomsorg, skolor samt kammarmusikaliskt.
- Verka för ökad tjänstgöringsgrad för de egna konstnärliga medarbetarna.

- Utveckla och fördjupa modellen Ett kulturliv för alla, musik.
- Utveckla samarbetsprojekt/-produktioner med andra samverkansparter på lokal, regional och nationell nivå.
- Utveckla Västerås Sinfonietta konstnärligt genom internationalisering, turnéer och samarbeten med internationella dirigenter och solister.
- Skapa och arrangera konserter och föreställningar inom populärmusik-området.
- Fortsatt utveckling av Västerås Konserthus som en attraktiv plats för festivaler, branschmöten m.m. av nationell betydelse.
- Utveckla möjligheter för digitala sändningar av konserter och föreställningar.

Läs mer: <https://vastmanlandsmusiken.se/>

5.2 Västmanlands Teater

Västmanlands Teater är ett kommunalförbund med Region Västmanland (51 %) och Västerås stad (49 %) som medlemmar. Kommunalförbundet har till uppgift att arrangera, producera och stödja teaterverksamhet i Västmanlands län. I kommunalförbundet ingår även driften av Västerås Teater.

Kommunalförbundet ska särskilt verka för följande

- Främja mångfald, konstnärlig förnyelse och kvalitet inom teaterns område.
- Beakta barns och ungdomars intressen.
- Samverkan och stöd till länets amatörteater.
- Samverkan och stöd till länets arrangörsorganisationer.
- Samverkan med andra aktörer inom kulturlivet såsom kulturinstitutioner,
- bildningsförbund, föreningar, kulturarbetare lokalt, regionalt och nationellt.

Kärnverksamheten är att producera föreställningar för barn, unga och vuxna. Teatern erbjuder skolor och teaterföreningar produktioner som kan turnera i länet och länets invånare erbjuds kostnadsfri transport till utvalda föreställningar som spelas i teaterhuset i Västerås. För att ge invånarna en större bredd i repertoaren kompletteras de egenproducerade föreställningarna med gästspel som är både nationella och internationella. De internationella föreställningarna är ibland på andra språk än svenska för att nå fler målgrupper. Teatern har en amatörteaterkonsulent och en riksteaterkonsulent.

Utvecklingsområden

- Fortsätta utveckla teaterhuset till en modern mötesplats för länets invånare, där själva teaterupplevelsen kan kompletteras med diskussioner, utställningar, konserter, mat och dryck.
- Verka för ökat antal konstnärlig personal.
- Utveckla den tekniska bemanningen för att göra föreställningsverksamheten i Västerås och på turné stabilare och mindre störningskänslig.
- Fortsätta utveckla Västmanlands Teater som en viktig komponent i regionens attraktionskraft.

- Fortsätta hitta synergier genom att utveckla samarbetet med andra professionell kulturskapare, på olika nivåer i regionen.
- Utveckla arbetet med att bli ett kompetenscentrum för länet vad gäller scenkonst. Erbjud kompetensutveckling för arrangörer, lärare, skolpersonal, och möta de fria teatergrupperna i ämnen allt från teatersamtal till teknikutveckling.
- Utveckla regional samordning och arrangörsstöd för länets skolteater i samarbete med regionen, kommunerna sakkunniga och övriga teaterproducenter.
- Utveckla möjligheter för digitala sändningar av teaterföreställningar.
- Öka tillgängligheten till teaterns utbud för personer med olika funktionsnedsättningar.

Läs mer: <http://vastmanlandsteater.se/>

6 Västmanlands läns museum

Västmanlands läns museum arbetar i hela länet, med utgångspunkt från de publika lokalerna i museihuset Karlsgatan 2 i Västerås. På Karlsgatan 2 finns läns museets lokaler för basutställningar, tillfälliga utställningar, pedagogik och möten samt arkiv och bibliotek. I Västra fabriken i Hallstahammar ligger WestmannaArvet med museets föremålsdepå och fotonegativarkiv, vård- och registreringslokaler samt verkstäder. Västmanlands läns museum drivs i förvaltning av Region Västmanland och är det enda museet som har hela länet som verksamhets- och ansvarsområde. Övergripande ska läns museet bidra till ett livskraftigt kulturliv i hela länet, aktivt medverka i samhällsutvecklingen och bidra till en hållbar regional utveckling. Läns museet ska vara en obunden arena för demokrati där möjligheter ska finnas att föra dialog, reflektera och debattera. Verksamheten ska vara kunskapsbaserad, tillgänglig och bejaka mångfald samt inbjuda till delaktighet, medskapande, kreativitet och kulturell förnyelse.

Västmanlands läns museum fördjupar under 2019-2022 kunskapen om mångfalden i det västmanländska kulturarvet, förmedlar och väcker opinion, ökar insikten om det förflutna och berikar perspektiven på samtiden och framtiden. Västmanlands läns museum ska vara en obunden arena för demokrati där möjligheter ska finnas att föra dialog, reflektera och debattera. Verksamheten är kunskapsbaserad, tillgänglig och bejaka kulturell mångfald samt inbjuda till delaktighet, medskapande, kreativitet och kulturell förnyelse. Aktiviteterna i denna verksamhetsplan syftar till att öka ungas inflytande och medverkan. Verksamheten ska vara tillgänglig såväl fysiskt som innehållsmässigt. Behoven hos personer med olika former funktionsvariation ska vara väl tillgodosedda i verksamheten.

Museets insatser är omfattande och riktar sig till alla invånare, med barn och unga som prioriterade målgrupper. Uppgiften är att vara en resurs för länets tio kommuner och bidra till att skapa nya sammanhang, knyta ihop idéer och initiativ samt göra historien synlig i sin rätta miljö. Arbetet i hela länet innebär samverkan

med kommuner, föreningar, kulturskapare, lokala entreprenörer och andra aktörer. Kulturmiljöarbetet inom Länsmuseum bedrivs i bred samverkan med länsstyrelsen, länets kommuner, civilsamhället och enskilda fastighetsägare. De nationella målen för kulturmiljöarbetet utgör utgångspunkt för länsmuseumets arbete inom kulturmiljöområdet.

Länsmuseum arbetar med utveckling av den digitala infrastrukturen för att skapa ett prioriterat, effektivt och kvalitetssäkrat handhavande samt en säker och hållbar lagring av digital information. Detta arbete är en förutsättning för att göra museumets samlingar tillgängliga. Det gäller föremål, kartor och ritningar, arkivhandlingar, fotografiskt material och film.

Länsmuseum delar lokalerna på Karlsgatan 2 med Västerås konstmuseum.

Därför uppstår naturliga samarbeten mellan museerna och det utvecklas en gemensam mötesplats och kulturscen för konst och kulturarv i länet och staden.

Läs mer: <http://www.vastmanlandslansmuseum.se/>

6.1 Västmanlands läns museums prioriterade mål för verksamheten

Genomföra ett brett pedagogiskt utvecklingsarbete kring länets historia med fokus på barn och unga.

- Projektplan samt förstudie under 2019 för det pedagogiska utvecklingsarbetet
- Utveckla arenorna för demokratiskt arbete. Frizonen och synpunkten fullt utbyggda som samlingsareor med gymnasier och skolor 2020
- Ökad digital kompetens och digitala erbjudanden (digitalt pedagogiskt arbetsmaterial, digitalt arkivmaterial, alternativa digitala visningar, producera "visste du att?" filmer)
- Utifrån förstudien söka externa medel för prioriterade utvecklingsprojekt. Minst 2 ansökningar per år.

Utveckla samarbete, nätverk och ökad dialog med länets kulturinstitutioner, museer och andra verksamheter inom musei- och kulturarvsområdet.

- Museet deltar i den fortsatta utvecklingen av arbetsformerna inom Ekomuseum Bergslagen, där arbetet bedrivs i samarbete mellan kommuner, föreningar, ideell verksamhet och professionella.
- Fortsatt delta i möten och gemensamt planera arbetet på mötesplats Karlsgatan 2 tillsammans med Konstmuseet
- Utveckla arbetet med andra Länsmuseum under arbetsnamnet Sveriges största museum
- Delta i regionsövergripande projekt. Under 2019 till exempel det sydsamiska projektet med Gävleborgs och Dalarnas museum.
- Samverka kring samlingsförvaltningsstrategi

Utveckla och stärka Karlsgatan 2 som mötesplats och kulturscen för konst och kulturarv för länet och staden tillsammans med Västerås Konstmuseum.

- Samverkan vid evenemang
- Se över varumärke samt kommunikationsstrategi
- Två evenemang per år som lyfter museifrågor
- Genomföra en gemensam utbildningsinsats för personal i studiecirkelform kring inkludering, kommunikation och tillgänglighet
- Synkronisera program
- Fortsatt delta i möten och gemensamt planera arbetet på mötesplats Karlsgatan 2 tillsammans med Konstmuseet

Utforska och utveckla hur regionens kulturarv och Västmanlands läns museum kan vara en central aktör för den demokratiska dialogen i regionen.

- Utveckla demokratiytorna
- Se över vilka debatter vi deltar i och var
- Våga göra modiga val kring insamling, förvaltning och tillgängliggörande av vårt kulturarv

Utveckla en strategi och en handlingsplan för hållbar och effektiv digitalisering av verksamheten vid Västmanlands Läns museum.

- Utveckla de verktyg vi har för att tillgängliggöra våra samlingar. Plan för utbildning inom relevanta verktyg klart mars 2019 (tex Primus)
- Utveckla [www.kulturarvvastmanland](http://www.kulturarvvastmanland.se) - kulturarvsportalen för Västmanland genom ett ökat nätverksarbete mellan regionen, kommunerna, hembygdsrörelsen och andra aktörer.
- Västmanlands läns museum rekryterar en resurs som bidrar med stöd; kulturarvsutvecklare under 2019. Arbetet finansieras gemensamt av regionen och länets kommuner.

Fortsätta att utveckla kulturmiljövårdsarbetet i länets kommuner i samverkansprojekt med länsstyrelsen och respektive kommun.

- Nyrekrytering av kulturarvsutvecklare
- Kompetensutveckling, effektiv projektledarutbildning av alla projektledare. Etapp 1 färdigt våren 2019.
- Se över infrastrukturen i projekten
- Kommunikationsplan upprättas för kulturmiljövården 2019
- Utveckla kulturmiljövårdsarbetet i länets kommuner. Se över tillgängliggörandet och tillsammans med kommunerna ta fram lämpliga former för det. Rapport, föreläsningar, stadsvandringar etc
- Genom trepartssamverkan (länsmuseum, länsstyrelsen och kommunen) tas nya kunskapsunderlag fram i länets kommuner, som ska resultera i upprättandet av nya kulturmiljöprogram för varje kommun.

Ta fram en gemensam kulturarvsstrategi tillsammans med länsstyrelsen och länets regionala kulturarvsaktörer.

- Delta i arbetet med att utifrån de nationella kulturmiljöpolitiska målen tillsammans med kommuner, regionen, svenska kyrkan, museer, arkiv,

hembygdsförbund, föreningsliv, länsbildningsförbund och studieförbund ta fram en gemensam kulturarvsstrategi. Det kommer att vara ett övergripande inriktningsdokument som alla regionala kulturarvsaktörer kan ställa sig bakom.

7 Kulturutveckling

Kulturutveckling har i uppdrag att strategiskt arbeta med utveckling inom områdena bibliotek, läsfrämjande och litteratur, film, bild och form och barn- och ungekultur samt arrangörsutveckling och föreningsliv. Kulturutvecklarna ska vara verksamma i hela länet och genom sin kompetens inom olika områden samverka med kommuner, föreningar och andra aktörer.

En utgångspunkt i allt arbete inom Kulturutveckling är att jämställdhetsperspektivet ska beaktas i alla frågor och beslut. Kulturutveckling ska arbeta för gränsöverskridande möten och internationella kontakter har blivit en allt viktigare del i vårt samhälle. Deltagande i internationella projekt kan vara ett effektivt sätt att utveckla den egna verksamheten.

Kulturutveckling ska arbeta för att synliggöra och tillgängliggöra kulturen i länet och en viktig del i det är att sprida information om aktiviteter samt att kommunicera verksamheten. Kulturutveckling ska arbeta för den digitala delaktigheten hos regionens invånare genom att skapa digitala mötesplatser samt att arrangörer använder evenemangskalendern för Västmanland.

Det konstnärliga skapandet är en förutsättning för ett dynamiskt kulturliv och ett växande kulturföretagande och Kulturutveckling ska arbeta för att synliggöra professionella kulturskapares betydelse för Kulturella och kreativa näringar i Västmanland, och stödja initiativ som kan bidra till att utveckla näringen. Bland annat så behöver enheten långsiktigt formalisera och utveckla konstområdesövergripande dialoger med länets professionella kulturskapare samt att skapa mötesplatser.

7.1 Arrangörer och föreningsliv

Arrangörer är viktiga för den kulturella infrastrukturen i hela länet. Om kulturlivet ska vara tillgängligt för alla är arrangörerna helt avgörande för att konsten ska nå till publiken. Kulturutveckling arbetar med att utveckla infrastrukturen för arrangörer i länet genom kompetenshöjande insatser. Detta sker genom samordning och samverkan mellan olika arrangörer i länet.

- Utveckla samordning av kulturstöd till arrangörer där arrangörsnätverket är referensgrupp.
- Genomföra en kartläggning av tillgängliga lokaler för arrangemang.
- Främja kompetensutveckling och skapa plattformar för erfarenhetsutbyte och en kontinuerlig dialog med civilsamhällets organisationer.

7.2 Barn- och Ungkultur

Kultur för och med barn och unga är prioriterat inom alla kulturverksamheter. Med detta menas att kulturlivet ska utvecklas med särskilt fokus på barns och ungas rätt till kultur. Genom kulturens kraft ges barn och unga i Västmanland en möjlighet att växa genom att få tillgång till ett brett kulturutbud med hög kvalitet där de både får ta del av kultur och själva vara aktivt skapande. Konst och kultur ger förutsättningar för delaktighet, utveckling och sammanhang.

- Verka för att kommunerna söker nationella medel för kultur i förskola och skola.
- Utveckla en kreativ mötesplats där barnen och personalen kan möta aktiva kulturpedagoger inom olika kulturområden. En plats som de kan återvända till regelbundet.
- Undersöka förutsättningar för en regional kulturgaranti som ska öka tillgången till professionell kultur för förskolor, skolor och gymnasium.
- Utveckla befintliga eller nya mötesplatser (fysiska & digitala) där barn och unga är, där kulturen och kreativiteten får ta plats.
- Utveckla UKM som metod genom samhandling med andra aktörer.
- Utveckla ett mentorskap för unga.
- Undersöka förutsättningar för kulturstöd till unga.

7.3 Regional Biblioteksverksamhet

Den regionala biblioteksverksamheten främjar folkbibliotekens samarbete, kunskapsutveckling och kvalitet. Det övergripande målet är att ge stöd till folkbiblioteken i länet så att dessa ska kunna ge service till allmänheten och bli självklara samverkanspartners på lokal nivå när det gäller infrastruktur för kunskap och kultur.

Den regionala biblioteksverksamheten stödjer folkbibliotekens verksamhetsutveckling och kvalitetsarbete för att skapa större likvärdighet mellan länets bibliotek. En stor del av den kvalitetshöjande metodutvecklingen sker i samverkan med andra regionala och nationella biblioteksverksamheter.

- Upprätta ett samarbetsavtal mellan kommunerna i samverkan Bibliotek i Västmanland.
- Utveckla hållbara strukturer för flytande bestånd, att invånarna i länet kan låna och lämna medier vart de vill.
- Utveckla hållbara transporter mellan biblioteken i en gemensam mediesamverkan.
- Utveckla en struktur för gemensam kunskapsöverföring och erfarenhetsutbyte i Bibliotek i Västmanland.
- Utveckla arbetet med bibliotekens digitala kompetens.
- Samordning av arbetet med uppföljningsbara lokala biblioteksplaner och löpande nationell samverkan kring kvalitetsarbete tillsammans med Kungliga biblioteket

7.4 Litteratur och läsfrämjande

Den regionala biblioteksverksamheten har i uppdrag att strategiskt arbeta med att stärka den läs- och litteraturfrämjande verksamheten i länet. Språket är en grundläggande rättighet för alla människor och viktigt för att kunna kommunicera, informera sig, vara delaktig i samhället och ta del av litteratur och kultur.

- Utveckla nätverket för samverkan inom läsfrämjande mellan regionen, kommunerna, folkhögskolor, studieförbund, idrottsrörelse, kultur, skola och fritid.
- Utveckla stöd till nya modeller och metoder för läs- och litteraturfrämjande verksamhet.
- Utveckla samarbete inom Språkfrö Västmanland för att på sikt etablera ett projekt
- Utveckla verksamhet med inspiration och kompetensutveckling till de vuxna som möter och arbetar med barn och unga.
- Genomföra en kartläggning och inventering av litterära aktörers förutsättningar i Västmanland.
- Arenor för eget skapande/skrivande för barn och unga

7.5 Filmkulturell verksamhet

Kulturutveckling verkar för att Västmanland ska vara en levande och rik filmregion utifrån den rörliga bilden som konst, pedagogiskt verktyg och näring. Den regionala filmkulturella verksamheten utgår från de nationella filmpolitiska målen och arbetar strategiskt med att främja kommunernas, civilsamhällets och kulturskaparnas samarbete för ökad kompetens och kvalitet inom tre prioriterade områden: film för barn och unga, filmskapande och film och publik.

- Utveckla kompetensen inom filmpedagogik i länet.
- Utveckla utbudet av fritidsaktiviteter och utbildning inom film och rörlig bild.
- Införa stöd till filmskapare.
- Stärka filmen som kreativ näring.
- Undersöka möjligheter för ett Regionalt resurscentrum för film.
- Kartläggning och inventering filmares förutsättningar i Västmanland.
- Främja kompetensutveckling och samarbetsprojekt i skärningspunkten mellan kultur, teknik och samhälle.
- Stödja och utveckla såväl etablerade som nya visningsaktörers publikarbete för att nå nya målgrupper.

7.6 Bild och form

Kulturutveckling verkar för att utveckla och stärka konstlivet i regionen. Verksamheten arbetar strategiskt med att främja kommunernas, civilsamhällets och kulturskaparnas samarbete för ökad kompetens och kvalitet.

- Utveckla samverkan genom Ett kulturliv för alla Konst.

- Stärka infrastrukturen och kompetensen för bild och form i regionen. I samverkan med fler aktörer i länet skapa ett regionalt resurscentrum för konst förankrad i en förstudie.
- Kartläggning och inventering av kulturskapares förutsättningar och arbetsvillkor i Västmanland.

8 Gemensamma funktioner

Gemensamma funktioner är en stödfunktion till övriga enheter inom Kultur och ideell sektor. Enheten har ett övergripande ansvar för administration, kommunikation, museiteknik, fastighets- och säkerhetsfrågor, vaktmästeri samt IT förvaltning. Handläggning av diariet och bidrag till föreningar och kommunalförbund ingår också.

Samarbete sker tillsammans med Västerås Konstmuseum kring lokaler och besöksservice, med reception och butik, som drivs gemensamt.

Kulturarv Västmanland är en webbportal vars syfte är att vara en kunskapskälla där utbyte av kulturarv hålls levande, delas och används. Portalen kommer att utvecklas för att bli mer användarvänlig och nätverk med andra aktörer inom kulturarvsområdet kommer att bildas för att utveckla innehåll och samverkan kring portalen.

Kommunikation om kultur och ideell sektors verksamhet är viktig för att nå ut till medborgarna. En gemensam kommunikationsstrategi kommer att tas fram som en gemensam plattform för kommunikation för Kultur och ideell sektors verksamhet.

Ett kontinuerligt arbete sker tillsammans med hyresvärd för att utveckla och underhålla lokalerna samt säkerställa att lokalerna har en fullgod säkerhetsnivå. En stor insats är att upphandla och byta ut all belysning i museilokalerna till LED belysning då halogenlampor inte tillverkas längre.

Prioriterade aktiviteter är:

- Arbeta fram kommunikationsstrategi för kultur och ideell sektor
- Arbeta fram plan för restvärdesräddning av museets föremål i fall av brand eller annan akut händelse
- Utveckla rutiner inom säkerhet samt fastighetsdrift
- Utveckla kulturarvsportalen till att bli en kunskapskälla och plats för utbyte där kulturarv hålls levande, delas och används. Bilda nätverk med berörda aktörer för samverkan kring portalen.
- Utveckla lokalerna tillsammans med Västerås Konstmuseum och Läns museet för att Karlsgatan 2 ska vara i en välkomnande och attraktiv mötesplats
- Se över funktion och förväntningar på besöksservice

- Fortsatt satsning på valt koncept för museibutiken med utbud som knyter an till pågående utställningar och kompletterar Västerås övriga butikers utbud inom samma segment.
- Underhålla och utveckla basutställningar i samarbete med läns museet.
- Byta all belysning i museet till ledbelysning.
- Se över möjligheten att bidra med rådgivning/kunskap i teknikfrågor till andra aktörer t ex hembygdsföreningar
- Bidra till att processen med nytt digitalt bidragssystem fungerar
- Se över funktion och uppgifter för vaktmästeriet

9 Västmanlands Taltidning

Västmanlands Taltidning vänder sig till personer med synnedsättning eller svårigheter att läsa tryckt text och tillhandahåller samhällsinformation, reportage, evenemangstips och annan information som underlättar synskadades vardag. Taltidningen ger ut en länstaltidning, nio kommunala taltidningar samt den lättlästa taltidningen Fredagsgodis varje vecka. Taltidningarna är kostnadsfria och ges ut på CD och via Myndigheten för Tillgängliga Mediers taltidningsserver. Taltidningen erbjuder en inläsningstjänst för synskadade och utför inläsningar på uppdrag av externa aktörer.

Förutom taltidningarna finns det en inläsningstjänst för synskadade. Det innebär inläsning olika sorters material, t ex bruksanvisningar, broschyrer, dikter, mötesprotokoll med mera. Mot ersättning läser Västmanlands Taltidning också in material från externa beställare, bland annat tidningen Gröna Draken och Västmanlands Teaters program.

Västmanlands Taltidnings egenproducerade inslag kan också höras på tidningens hemsida <http://vastmanlandstaltidning.se/>

- Kommunicera och marknadsföra taltidningen.
- Utveckla arbetet med nå ut till fler prenumeranter.
- Göra en läsarundersökning
- Bevaka EU-vallet ur synskadevinkel
- Vara värdlän för 2019 års konferens för taltidningsproducenternas förening

10 Konsten i Vården

Region Västmanland har en konstsamling med omkring 7000. Vetenskaplig forskning bekräftar att den estetiska gestaltningen av vårdmiljöer är av betydelse för människors tillfrisknande, trivsel och prestation. Målet är att främja hälsa och vårdutveckling i alla typer av lokaler där Region Västmanlands verksamheter fortgår. En del av Konsten i vårdens uppdrag är förvaltning av Region Västmanlands

konstinnehav. Den lösa konsten, tavlor, textilier och flyttbar konst är deponerad i olika verksamheter och på olika platser.

Förutom tavlor, gjorda av professionella yrkeskonstnärer, arbetar Konsten i vården även med byggnadsanknuten estetisk gestaltning vid ny- och ombyggnationer i samarbete med Regionfastigheter

- Genomföra en Inventering av den lösa konsten.
- Bildandet av ett Resurscentrum för offentlig konst i samverkan med kommunerna i regionen. En förstudie. Målet är ett kompetenscentrum där kunskap, kontakter och stöd finns att hämta i samband med t ex nya konstuppdrag, upphandlingsfrågor, förvaltning, pedagogik och fortbildningar kring den offentliga konstens rutiner och möjligheter för såväl konstnärer som kommunernas medarbetare.
- Kommunicera och Informera om Konsten i vården vid Region Västmanland samt förbättring av externwebben med presentation av Konsten i vårdens verksamhet och resultat.'

11 Kultur och Hälsa

Forskning visar att kulturupplevelser aktivt kan bidra till hälsa och snabbare rehabilitering. Att delta i eller uppleva kulturaktiviteter stimulerar sinnena, kan bidra till välbefinnande och en känsla av sammanhang och meningsfullhet. Att tidigt arbeta med små barns språkutveckling stärker individens möjligheter i samhället. Kulturunderstödd rehabilitering kan till exempel minska glappet mellan sjukskrivning och arbetsåtergång. I Västmanland finns folkhälsoundersökningarna Liv och Hälsa och Liv och hälsa ung som pekar på hur västmanlänningarna mår.

Regionen och kommunerna har ett gemensamt ansvar i arbetet med kulturaktiviteter och konstens roll på sjukhus och vårdinrättningar. För ett optimalt tillfrisknande måste både kropp och själ stimuleras. Konsten fungerar som ett stöd i att uppnå existentiell hälsa under sjukdomsprocesser. Kultur i vården kan vara dans, musik, teater, litteratur, konst, slöjd eller andra aktiviteter som syftar till kommunikation, sinnlig stimulans och livsglädje i vardagen.

- Utveckla arbetet med Kultur i vården i samverkan med den medicinska vården.
- Utveckla arbetet med biblioterapi i länet med sjukhusbiblioteket som resurs.

11.1 Clownetterna

Region Västmanland har en överenskommelse med Clownetterna ideell förening. Clownetterna har i uppdrag att arbeta som sjukhusclowner, med syfte att underlätta för barn och unga då de är på sjukhus, även hembesök görs i särskilda fall.

Verksamheten syftar till att:

- Med FN:s konvention för barns rättigheter som grund, stärka barn och unga i sin identitet så att de blir trygga och synliga i sin sjukhusmiljö.
- Med kulturella metoder så som lek, musik, sång, fantasi, berättande och drama skapa möten som bejakar det friska hos sjuka barn och unga och på så vis möjliggöra bearbetning av deras upplevelser.
- Vara ett komplement till en väl fungerande vård

12 Ekonomiska förutsättningar

Budget 2019

	Kultur och ideell sektor
tkr	2019
Intäkter	
Regionersättning	73 341
<i>statliga medel</i>	34 543
<i>regionala bidrag</i>	
<i>interkommunala ersättningar</i>	
<i>projekt medel</i>	
<i>övriga intäkter</i>	6 015
Personal kostnader	-26 616
Fasta kostnader	-9 378
Verksamhetskostnader	-77 905
<i>regionala bidrag</i>	
<i>interkommunala ersättningar</i>	
Summa	0